

Seria de autor
JAMES CLAVELL

- SHŌGUN (vol. I-II)
TAI-PAN (vol. I-II)
GAI-JIN (vol. I-II)
NOBILA CASĂ (vol. I-II)
CHANGI
VÂRTEJUL (vol. I-II)

**JAMES
CLAVELL**

Tai-Pan

*

Traducere din limba engleză
ALFRED NEAGU

București
2019

CARTEA ÎNĂLȚĂTĂ

Dirk Struan ieși pe puntea dunetei navei amiral Vengeance și se îndreptă cu pași mari spre pasarelă. Nava de linie cu șaptezeci și patru de tunuri era ancorată la jumătate de milă de insulă. Era înconjurată de restul navelor de război ale flotei, de navele ce transportaseră trupe ale corpului expediționar, de nave de comerț și cliperele opiuului, ale negustorilor care făceau negoț cu China.

Era în zori, o zi de marți, cetoasă și rece, 26 ianuarie 1841.

În vreme ce traversa puntea principală, Struan aruncă o privire spre țărm și simți cum îl prinde un fel de emoție. Războiul cu China decurseșe aşa cum plănuise el, victoria se desăvârșise aşa cum prezisese. Fructul victoriei – insula – era exact ceea ce jinduise vreme de douăzeci de ani. Iar acum se îndrepta spre țărm pentru a participa la formalitățile de luare în stăpânire, pentru a fi martor al actului prin care o insulă chinezească devinea un giuvaier al coroanei Maiestății Sale britanice, regina Victoria.

Insula se numea Hong Kong. Treizeci de mile pătrate de ținut muntos, numai piatră, în dreptul gurii nordice a estuarului uriașului fluviu Pearl, din sudul Chinei. La o mie de yarzi de continent. Neospitalieră. Nefertilă. Nelocuită, dacă nu se lăsa în seamă o mică așezare de pescari pe țărmul sudic. Plasată exact în drumul monstruoaselor uragane care se năpustea în fiecare an din largul Pacificului. Mărginită la est și la vest de primejdioase bancuri de nisip și recifuri. Nefolositoare chiar și mandarinului – cum se numea orice reprezentant al împăratului Chinei – în provincia căruia se nimerise. Dar Hong Kongul avea cea mai mare radă din lume. Si era primul pas al lui Struan în China.

– Atenție! strigă Tânărul ofițer de cart către marinarii strâns într-o tunica stacojie. Barca cea mare a domnului Struan la scara centrală!

— 'Nteles, sir!

Marinarul se aplecă peste copastie și repetă ordinul.

— Într-o secundă, sir! adăugă ofițerul, încercând să-și stăpânească echipa pe care i-o trezea acest prinț al negoțului ce devenise legendă în mările Chinei.

— Nici o grabă, flăcăule.

Struan era un uriaș, cu față bătucită de o mie de furtuni. Redingota albastră se încheia cu nasturi de argint, iar pantalonii albi, bine mulăți, erau vârăți neglijent în niște cizme marinărești. Era înarmat cum se obișnuia: un cuțit într-o teacă la spate și altul la cizma dreaptă. Avea patruzeci și trei de ani, părul roșcat și niște ochi verzi ca smaraldul.

— O zi pe cinste, mai adăugă el.

— Da, sir.

Struan coborî pasarella, sări la prova bărcii sale și-i zâmbi mai Tânărului său frate vitreg, Robb, ce se așezase la mijlocul ambarcației.

— Am cam întârziat, îi spuse Robb forțând un zâmbet.

— Mda, Excelența Sa și amiralul cam aveau chef de vorbă. Struan se uită fix o clipă spre insulă, apoi îi făcu semn boțmanului: Mola! Spre țărm, domnule McKay.

— 'Teles, sir.

— În fine, am reușit, Tai-Pan? îi spuse Robb.

În chineză Tai-Pan însemna șef suprem. Fiecare companie, sau armată, flotă ori țară are numai un singur astfel de conducător, cel care deține adevărată putere.

— Mda! făcu Struan.

Era Tai-Pan al Nobilei Case.

CAPITOLUL 1

— Dar-ar frenția-n insula asta împuțită! izbucni Brock uitându-se lung dinspre plajă până sus spre piscurile golașe. S-avem toată China la picioarele noastre și noi să ne mulțumim doa' cu insula astă pustie, numă stâncă blestemată.

Stătea în picioare, pe plaja eliberată de reflux, împreună cu alți doi comercianți angajați în negoțul cu China. În jurul lor erau și alte grupuri de neguțători și ofițeri din corpul expediționar. Toți așteptau ca ofițerul marinei regale să înceapă ceremonialul. Lângă catargul steagului erau aliniați pe două rânduri perfecte douăzeci de militari din marină, stacojiul uniformelor aruncând o pată de culoare. Lângă ei, neorânduiala marinilor care tocmai reușiseră cu greu să înfigă catargul steagului în piatra țărmului.

— La opt bătăi de clopot era vorba să ridicăm steagul! mărâi Brock, vocea răgușită trădându-i nerăbdarea. De-acu' a și trecut un ceas. Ce-i cu zăbava asta, fir-ar a naibii să fie!

— Marțea e păcat și joss rău, să blestem, domnule Brock, replică Jeff Cooper.

Acesta era un american din Boston, zvelt, cu nasul coroiat, purtând o redingotă neagră, iar pe cap joben de fetru, așezat sfidător pe-o sprânceană.

— Foarte rău!

Partenerul lui Cooper, Wilf Tillman, se crispă ușor când simți tonul tăios al vocii nazale, caracteristică mai Tânărului său tovarăș. Tillman era un roșcovan bine legat, din Alabama.

— Io am să ţ-o spun p-aia dreaptă: rahatul astă de muscă afurisit e joss rău! replică Brock.

Joss era un cuvânt chinezesc ce însemna și sansă, și soartă, și Dumnezeu, și diavol, toate la un loc.

— Rău, fir-ar să fie.

— Mai bine să nu fie aşa, sir! răspunse Tillman. Viitorul negoțului cu China e aici acum, joss bun sau joss rău.

Brock îl privi de sus.

— Hong Kongul n-are nici un viitor. Porturi deschise spre mare ale zonei continentale, de alea avem noi nevoie, și doar avem habar de asta, Doamne Dumnezeule!

— E cel mai bun port din apele astea, reluă Cooper. Loc destul și pentru carenaj și pentru armarea navelor toate. Loc destul să ne ridicăm locuințe și depozite. Si la urma urmelor scăpăm și de amestecul chinezilor.

— O colonie nesmintit să aibă ogoare și țărani care să lucreze, dom'le Cooper. Să aducă venituri, sublinie Brock pierzându-și răbdarea. Am bătut toate coclaurile la fel ca dumneata. Aici n-o să crească niciodată nici o recoltă. Nu-s câmpuri și nici râuri să le ude, nici o pășune. Deci nu o să vedem noi nici carne, nici barabule. Si toate cele trebuitoare o să fîm nevoiți să le aducem pe mare. Ia gândește-te cât o să coste. Hmm, până și pescuitul o să fie afurisit de nenorocit. Si cine-o să plătească întreținerea Hong Kongului, ei? Noi, cu negoțul nostru, fir-ar să fie!

— Păi o colonie de asta vrei dumneata, domnule Brock? reluă Cooper. Eu socoteam că Imperiul Britanic — și scuipe dibaci în vînt — are destule colonii de felul acesta.

Brock duse mâna spre cuțit.

— Scuipe doar ca să-ți cureți gâtlejul sau scuipe pe Imperiul Britanic?

Tyler Brock era un bărbat de aproape cincizeci de ani, înalt și chior, la fel de dur și rezistent ca și fierul cu care fusese nevoie să facă negoț pe vremea când umbla ca negustor ambulant la Liverpool, în tinerețe, și la fel de puternic și periculos ca și navele comerciale înarmate, pe puntea cărora își găsise refugiu și pe care acum ajunsese să le conducă în calitate de șef al casei Brock și Fiii. Veșmintele îi dovedeau bogăția și cuțitul de la brâu era bătut în pietre scumpe. Barba ca și părul începuseră să-i încărunțească.

— Azi e destul de rece, domnule Brock, interveni iute Tillman, stăpânindu-și supărarea provocată de limba ascuțită a mai Tânărului său partener.

Brock nu era omul pe care să-l provoci, iar ei nu-și puteau încă permite să fie în relații de dușmaniie pe față cu el.

— Vântul astăa e cam tăios, aşa-i, Jeff?

Cooper dădu scurt din cap afirmativ, dar nu-și luă ochii de la Brock. El n-avea cuțit, dar păstra în buzunar un pistol scurt de calibră mare. Era cam de aceeași înălțime cu Brock, dar mai zvelt și netemător.

— Dom'le Cooper, să-ți dau o povăță, reluă Brock. Cân' pomenești de Imperiul Britanic, nu mai stuchi atât de des! S-ar putea să nimerești

unu' care n-o să mai stea să cumpănească prea mult întrebându-se dacă te-a înțeles bine sau nu.

— Mulțumesc, domnule Brock, am să ţin minte, îi răspunse Cooper netulburat. Dar am să-ți dau și eu un sfat: e *joss* rău să blestemă marțea!

Brock își stăpâni mânia. În cele din urmă avea să-i zdrobească pe Cooper și Tillman, ca și firma lor, cea mai importantă a unor negustori americani. Dar acum avea nevoie de ei ca aliați împotriva lui Dirk și Robb Struan. Brock blestemă din nou acel *joss* care făcuse din Struan și Compania cea mai mare casă de comerț din Asia și atât de bogată și puternică încât ceilalți negustori implicați în comerțul cu China, îmboldiți de spaimă și invidie, o numiseră Nobila Casă, nobilă pentru că era prima prin bogățile ei, prima prin mărimea ei, prima prin comerțul pe care-l făcea, prima prin cliperelor sale, dar mai ales pentru că Dirk Struan era Tai-Pan înaintea tuturor celorlalți tai-pani din Asia. Si același *joss* îl costase pe Brock, cu șaptesprezece ani în urmă, un ochi, în anul în care Struan punea bazele imperiului său.

Nenorocirea se întâmplase în largul Insulei Chushan. Chushan era exact în sudul imensului port al Shanghaiului, la gura atotputernicului fluviu Yang-tse. Brock izbutise cu greu să răzbească prin rafalele musonului cu o încărcătură foarte mare de opiu, Dirk Struan fiind la numai câteva zile în urma lui transportând tot opiu. Brock ajunsese primul la Chushan, își vânduse încărcătura și o pornise înapoi, fericit fiindcă știa de-acum că Struan trebuia să o ia mai spre nord și să încerce să-și plaseze marfa pe o coastă necunoscută, înfruntând riscuri în plus. Brock se grăbea spre sud, către casă, Macao, cu lăzile pline de lingouri, mânat din spate de un vânt avan. Când deodată, din Marea Chinei, s-a ridicat o furtună pe cîstea. Chinezii numesc aceste furtuni *tai-fung*. Vânturi Supreme. Neguțatorii îi spun taifun. Taifunurile sunt spaimă însăși.

Taifunul îi devastase fără milă nava, iar el fusese prins sub arborada și catargele ce se prăbușeau pe punte. Fu biciuit de șfichiul unei fungi rupte, ce se zbătea sub furia vântului, în vreme ce el zacea neputincios dedesubt. Oamenii lui au reușit să ajungă până la el tăind funii, parâme, dar nu înainte ca cheia de împreunare ruptă de la capătul funiei să-i scoată ochiul stâng. Nava era aplecată primejdios pe-o parte, aşa că, împreună cu ceilalți oameni ai lui, s-au chinuit să taie sarturile și straiurile ce țineau catargele, arborada, aruncându-le peste bord și, prinț-o minune, cliperul și-a revenit pe chilă dreaptă. Abia atunci s-a îngrijit să toarne niște brandy

în găvanul ochiului din care curgea sânge. Încă și acum își amintea de durerea care l-a fulgerat atunci. Nu uitase cum se târâse până la urmă într-un port, cu mult după ce fusese socotit pierdut pentru totdeauna, minunatul său cliper cu trei catarge arătând doar ca o biată cocă amărâtă, prin încheieturile căreia pătrundeau apa, fără nici un catarg, fără arboradă, fără un tun. Și, când Brock izbuti până la urmă să înlocuiască arborada, catargele și tunurile, să facă rost de altă pulbere, de oameni și muniție, să cumpere altă încărcătură de opium, tot căștigul primului voiaj se duse.

Struan nimerise în același taifun cu o mică lorcea – navă cu o cocă construită după modelul chinezesc, dar cu arborada împrumutată de la corăbiile englezesti, folosită pentru contrabandă, de-a lungul coastei, doar pe vreme frumoasă. Dar Struan ieși cu bine din taifun și, elegant și neatins ca de obicei, îl întâmpină pe chei pe Brock, cântărindu-l batjocoritor cu ochii săi mari, ciudați și verzi.

Dirk și blestematul lui *joss*, se gândi Brock. Același *joss* i-a îngăduit lui Dirk să facă din lorcea aceea împuțită o flotă întreagă de clipere și sute de alte lorci, antrepose și grămezi de lingouri câte vrei. Să facă din ea afurisita de Nobilă Casă. Tot acel *joss* a împins firma Brock și Fiii pe blestematul de loc secund. Secund! Și, se gândi el, tot datorită aceluia *joss* a ajuns Dirk să-l aibă, în toți anii ăsta, la degetul mic pe afurisitul nostru de plenipotențiar, fără vlagă în el, onorabilul Longstaff, blestemat să fie! Și acum, mâna-n mâna, ne-au vândut cu totul.

– Dar-ar frenția-n Hong Kong, frenția-n Struan.

– Dacă n-ar fi fost planul lui Struan, n-ăți fi câștigat niciodată aşa de ușor războiul ăsta, replică liniștit Cooper.

Războiul izbucnise la Canton, cu doi ani înainte, când împăratul Chinei, hotărât să-i îngenuncheze pe europeni, încercase să pună capăt contrabandei cu opiu care forma grosul negoțului englezesc. Viceregele Ling înconjurașe zonele rezidențiale străine de la Canton cu trupele sale și pretinsese toată marfa, până la ultima ladă cu opiu existentă în Asia, drept preț de răscumpărare pentru viața neguțătorilor englezi lipsiți de apărare. În cele din urmă, au fost predate douăzeci de mii de lăzi pline cu opiu ce au fost distruse, iar englezilor li s-a îngăduit astfel să se retragă în Macao. Dar englezii n-au putut accepta prea ușor nici acest amestec în negoțul lor, nici amenințarea care a planat asupra concetăjenilor lor. Cu șase luni în urmă, în Orientalul Îndepărtat sosise o forță expediționară

britanică pusă sub jurisdicția lui Longstaff, căpitan superintendent al Camerei de Comerț.

Dar Struan concepuse acel inspirat plan prin care a fost ocolit Cantonul, unde începuse conflictul, și trimisese forță expediționară la nord de Chushan. Struan explicase că nu era mare lucru ca insula să fie ocupată fără nici un fel de pierderi, deoarece chinezii nu erau aproape deloc pregătiți și deci neajutorați în fața unei armate sau flote europene. După ce lăsăra o forță neînsemnată de ocupație la Chushan și câteva nave care să blocheze gurile fluviului Yang-tse, restul forței expediționare putu să se îndrepte pe mare mai spre nord, spre gura fluviului Pei Ho, de unde să amenințe direct Pekinul, capitala Chinei, aflată la numai o sută de mile în sudul fluviului. Struan știa bine că numai o astfel de amenințare directă l-ar fi putut face pe împărat să ceară de îndată pace. O idee minunată. Și izbutise în mod strălucit. Forța expediționară sosise în China în iunie, anul dinainte. În iulie fusese ocupată insula Chushan. În august flota ancorase la Pei Ho. După două săptămâni, împăratul însărcinase un trimis oficial să negocieze pacea, prima dată în istorie când un împărat al Chinei recunoștea oficial o națiune europeană. Și războiul se încheia aproape fără prea multe pierderi nici de-o parte, nici de cealaltă.

– Longstaff a fost destul de înțelept să-i pună în aplicare planul, mai adăugă Cooper.

– Orice părțit de negustor care a făcut negoț prin părțile astăie știe cum să-i pună pe chinezoi cu botu' pe labe, replică Brock cu asprime.

Își împinse jobenul și mai mult pe spate și-și slăbi bandajul de la ochi.

– Da' ia zi-mi de ce-a îngăduit Longstaff și Struan să se târgue asupra păcii la Canton, ei? Cel din urmă tâmp știe că a se târgui pentru un chinez înseamnă să câștige timp. Trebuia să fi stat țapeni acolo în nord, la Pei Ho, până se semna pacea. Da' nu, am venit cu toată flota înapoi și de șase luni de zile bune tot aşteptăm și aşteptăm ca sodomiții ăștia să pună pana pe hârtie și să semneze! scuipă Brock. Prostie, mare prostie de tot. Și să părăduiești atâta vreme și atâția bani pentru împuțitura astă de stâncărie. Trebuia să păstrăm insula Chushan. Acum am avea o insulă pe care merita s-o păstrăm.

Insula Chushan avea douăzeci de mile lungime și zece lățime, pământ fertil, bogat, un port bun și un oraș mare pe ea, Tinghai.

– Aveai loc un' să respiri acolo, cât îți trebuie. Ei, și de acolo, cu trei sau patru fregate, puteai bloca Yang-tse-ul cât ai zice pește. Și cine stăpânește

CLAVELL

Seria de autor
JAMES CLAVELL

SHŌGUN (vol. I-II)

TAI-PAN (vol. I-II)

GAI-JIN (vol. I-II)

NOBILA CASĂ (vol. I-II)

CHANGI

VÂRTEJUL (vol. I-II)

JAMES
CLAVELL

Tai-Pan

**

Traducere din limba engleză
ALFRED NEAGU

LITERA®
București
2019

Cărțile de la Libris sunt adăugate în colecția digitală a Bibliotecii Naționale și sunt disponibile online. Colecția include cărți din secolele XVIII-XIX, precum și opere de teatru și poezie. În plus, există și cărți de călătorii și cărți de istorie.

Cele două fregate potopeau cu salve dintr-un întreg bord primul dintre forturile din traversul golfului Bogue, o gâtuitură de vreo zece mile ce păzea drumul spre Canton. Golful Bogue era puternic întărit cu forturi care dominau intrarea și beneficiau de locuri periculos de înguste în dreptul lor, iar fregatele păreau atât de dezavantajate în acest duel încât pătrunderea lor acolo semăna mai degrabă cu o misiune de sinucidere. Locul era prea îngust pentru manevre normale, iar tunurile din forturi le puteau ține la respect prin tragere directă pe când navele făceau volte într-un bord și-n celălalt, chinuindu-se să urce fluviul. Dar tunurile erau prinse fix pe postamentele lor și nu puteau să-și urmărească țintele, iar veacuri întregi de administrație coruptă lăsaseră forturile să lâncezească. Așa că ghiulelele de avertismenț treceau fără nici o primejdie când în babordul, când în tribordul fregatelor.

De pe fregate fură lansate cutere, și militarii marini luară cu asalt țărmul. Forturile au fost ocupate cu ușurință și fără nici o pierdere, pentru că apărătorii lor, știind că au o situație desperată, se retrăseseră cu înțelepciune. Militarii scoaseră tunurile din funcțiune, bătându-le câte un piron în gaura de aprindere, câțiva rămăseseră să ocupe forturile. Ceilalți se retrăseră din nou pe nave, fregatele porniră spre nord urcând încă o milă, potopind cu salve celealte forturi și ocupându-le cu aceeași ușurință.

Împotriva lor fu trimisă o flotă de jonci și de nave incendiare, dar flota fu scufundată. Fregatele putură să decimeze aşa de ușor atât de multe jonci pentru că aveau superioritate de foc și pentru că greementul și velatura le îngăduiau să prindă viteză în oricare direcție a busolei, atunci când bătea vântul. Joncile nu puteau face volte cum făcea o fregată și nici să urce pe vânt.

Joncile fuseseră concepute pentru apele Chinei și pentru vânturile musonice, fregatele pentru chinuitoarele rafale care urlau în Canalul Mânecii sau Marea Nordului, sau pe Atlantic, unde furtunile erau ceva obișnuit, iar uraganul un mod de viață.

CAPITOLUL 15

— Ca și cum ai trage în niște rațe care stau nemîșcate pe apă, spuse amiralul plin de silă.

— Da, îi replică Struan. Dar ei au pierderi ușoare, iar ale noastre sunt cu totul neglijabile.

— O victorie decisivă, astă-i ce contează! interveni Longstaff. Astă am dorit și noi. Horatio, amintește-mi să-i spun lui Aristotle să consemneze pe o pânză atacul asupra Forturilor Bogue.

— Da, Excelență.

Erau pe duneta navei amiral *Vengence*, la o milă de fregatele care și croiau drum cu focul lor intens. În urmă se afla grosul corpului expediționar, *China Cloud* mergea cu cei de la aprovizionare, având la bord, neștiuți de nimeni, pe May-may și copiii.

— Cam rămâнем în urmă, domnule amiral, interveni Longstaff. Nu putem să ajungem din urmă fregatele, ei?

Amiralul încercă să-și stăpânească enervarea, hotărât să fie politicos cu Longstaff. I se făcuse silă de lunile în care fusese ținut în frâu, luni de ordine și contraordine, obligat să ducă un război umilitor.

— Sir, înaintăm destul de bine.

— Nu prea. Tot facem volte înainte și-napoi. Groaznică pierdere de vreme. Trimite un semnal spre *Nemesis*. Ne poate remorca în susul fluviului.

— Să remorcheze nava mea amiral?! mugi amiralul, cu față și gâtul roșii. Scroafa aia de navă ca un cărnat. Să remorcheze nava astă amiral cu șaptezeci și patru de tunuri? S-o ia la remorcă ați zis?

— Da, s-o ia la remorcă, dragul meu, continuă Longstaff, și ajungem la Canton mai iute.

— Niciodată, pe Dumnezeul meu!

— Atunci îmi trec cartierul meu general la bordul ei! Lasă la apă un cutter. E ridicolă toată invidia asta. Nava e navă, indiferent că-i cu vele sau cu aburi, și avem de căstigat un război. Poți veni și dumneata la bord când vrei, Dirk, voi fi fericit dacă mă însoțești. Haide, Horatio.

Longstaff porni cu pași mari pe punte, exasperat de amiral și de ideile lui neghioabe, stârnite de rivalitatea dintre marină și armata de uscat: rivalitate privind cine să conducă în calitate de comandant, al cui sfat e mai prețios, cine are primul drept de alegere pentru spațiul de carenare a navelor sau pentru barăcile trupei pe țarmul de la Hong Kong, și dacă războiul ăsta e un război maritim sau unul terestru, și cine e privilegiat față de cine. Și în sufletul lui era încă mânios că șmecherul ăla mic de Culom îl păcălise făcându-l să semneze donarea către Biserică a gorganului lui Struan, Tai-Panul, făcându-l să credă că Tai-Panul fusese dinainte de acord cu idea asta, punând la grea încercare relațiile amicale pe care le întreținuse cu acest primejdios Tai-Pan atâtia ani, făcându-l să-i urmeze scopurile. Și Longstaff se mai săturase și să intemeieze o colonie, sătul să tot asculte când milogelile, când izbucnirile de mânie ale neguțătorilor, amestecat astfel în confruntarea murdară dintre ei. Și era furios și pe chinezi pentru îndrăzneala lor de a denunța acel minunat tratat pe care el, numai el, li-l impusese cu atâtă generozitate. Fir-ar să fie, se gândi el, uite unde am ajuns, să port pe umeri greutatea întregii Asii, să iau eu și numai eu toate hotărările, să-i opresc să-și taie beregata unul altuia, obligat să port un război spre gloria Angliei, salvându-i comerțul, pe Dumnezeul meu, și cu ce mulțumire mă aleg eu din toate astea? Aș fi meritat să fiu făcut lord cu mulți ani înainte.

Apoi mânia lui se mai potoli, pentru că știa că în curând situația din Asia se va stabiliza, iar din adăpostul sigur al coloniei Hong Kong se vor putea toarce ițele puterii Imperiului Britanic. După cum va fi placul guvernatorului coloniei. Guvernatorii sunt făcuți cavaleri. Sir William Longstaff – ei, sună frumos! Și cum guvernatorii de colonii erau și comandanți șefi ai tuturor forțelor coloniale, oficial și legal făcători ai legilor coloniei, reprezentanți direcți ai reginei, ei, atunci o să se poată juca cu amiralii ăștia făfnoși, cu generalii plini de ifose, după cum îi va fi voia. Frenția în toți! se gândi el și se simți mai bine.

Și Longstaff trecu la bordul navei *Nemesis*.

Struan îl însoțî. Vapor sau nevapor, va fi cel dintâi în Canton.

După cinci zile, flota stătea la ancoră la Whampoa, tot fluviul cât îl urcaseră fiind supus și zonă sigură. De îndată se prezenta pentru negocieri o delegație a Co-hong-ului, din partea noului vicerege Ching-so. Dar la sugestia lui Struan, delegația fu trimisă la plimbare fără să fie primită, și a doua zi colonia fu reocupată.

Când negustorii coborâră în dreptul coloniei, toți vechii lor servitori îi așteptau dinaintea porții factoriilor. Și totul era ca și cum colonia nu ar fi fost părăsită niciodată. În absența stăpânilor nimic nu fusese clintit de la locul lui. Nu lipsea nimic.

Piața fu desemnată pentru ridicarea corturilor unui detașament de militari, iar Longstaff își stabili cartierul general în factoria Nobilei Case. Se prezenta o altă delegație a Co-hong-ului care fu trimisă la plimbare ca și cea de dinainte, și începură în mod deschis pregătiri amănunțite și ample pentru asedierea Cantonului.

Zi și noapte strada Hog și Strada Celor Treisprezece Factorii erau pline de animație, clocoteau de multimea care cumpăra și vindea, se lăsa la hară sau fura. Bordelurile și bombele unde se vindeau băuturi prosperau. Mulți au dat ortul popii de atâtă băutură, alții se aleseră cu beregata tăiată, iar alții pur și simplu dispărură. Patronii localurilor se luptau între ei pentru a dobânde mai mult spațiu, prețurile urcau sau coborau, dar întotdeauna găseai destule localuri, atâtea câte suporta piața de desfacere.

O delegație chineză încercă din nou să dobândească o audiență la Longstaff, dar Struan reușește să-l convingă, iar aceasta fu respinsă. Navele de linie își stabiliră pozițiile în traversul fluviului Pearl, iar *Nemesis* patrula calmă în sus și-n jos, semănând numai groază în urma ei. Dar joncile și sampanele își vedea nestingherite de treburile lor în susul și-n josul fluviului. Ceaiul și mătăsurile de sezon soseau din interiorul țării și inundaseră depozitele Co-hong-ului care se înșiruiau pe malurile fluviului.

Într-o noapte apără și Jin-qua, în taină.

– Hola, Tai-Pan! salută el întrând în sufrageria particulară a lui Struan, sprijinindu-se de brațele slujitorilor lui personali. Bine vede la mine. Tu de ce nu venit vede la mine, *heya*?

Slujitorii îl ajută să se așeze, se înclinară și apoi dispărură. Bătrânu părea mai bătrân ca niciodată, cu pielea și mai zbârcită. Dar ochii luceau tinerește, plini de iștețime. Purta o robă lungă de mătase, de un albastru șters, și pantaloni de mătase albaștri, niște papucei moi în picioarele miciute. O jachetă tot de mătase, verde și ușoară, căptușită cu puf de pasăre, îl apăra de umezeala și răcoarea nopții de primăvară. Iar pe cap purta o tichie cu mai multe culori.

– Hola, Jin-qua, îl întâmpină Struan. Mandarin Longstaff tare tare supărăt la el. Nu îngădui la asta Tain-Pan vede prietenii la el, aii iaaa! Cei-

Struan într-adins îl primise îmbrăcat numai în cămașă, pentru că voia ca Jin-qua să știe de la început că era foarte mâniat pentru jumătatea de monedă dată lui Wu Fang Choi. Se turnă ceaiul și apoi apărură servitorii aducând delicatesuri comandate special de Struan. Struan îi oferi lui Jin-qua și se servi și el cu niște plăcintele *dim sum*.

— Halel mult bun, spuse Jin-qua, stând foarte țepăni pe scaun.

— Halel tare rău, spuse scuzându-se Struan, știind bine că mâncarea oferită de el era cea mai de soi din tot Cantonul.

Intră un servitor care aduse jăratic, îl așeză pe vatră și puse deasupra câteva bețișoare de lemn parfumat. Mireasma lemnului umplu îndată încăperea destul de mică. Jin-qua gustă strâmbând din nas încă vreo câteva *dim sum* și sorbi din vârful buzelor puțin vin chinezesc, încălzit, aşa cum se servesc toate vinurile chinezești, exact la temperatura cuvenită. Bătrânul se simți încălzit de vin, dar mai ales de faptul că protejatul său Struan se comporta ca o gazdă perfectă, aşa cum trebuie să se poarte un subtil adversar chinez. Servindu-l cu *dim sum* la o masă de seară, când întreaga tradiție dicta ca acestea să fie servite numai la începutul după-amiezii, Struan nu numai că îi indica încă o dată supărarea sa, dar îl și punea la încercare să afle cât de multe știa bătrânul de întâlnirea lui Struan cu Wu Kwok. Și cu toate că Jin-qua era încântat că învățăturile lui — sau mai bine zis ale nepoatei sale T'chung May-may — dăduseră roade atât de delicate, era asaltat de vagi neliniști. Își asumi mari riscuri, își spuse el, atunci când educi un barbar învățându-l regulile lumii civilizate. Elevul s-ar putea să învețe chiar prea bine și, fără să prinzi de veste, elevul să-și întreacă profesorul. Fii cu băgare de seamă.

Așa că Jin-qua nu făcu ceea ce avusese de gând să facă, adică să ia cea mai micuță din plăcintele umplete cu crevete și să i-o ofere pe deasupra mesei, repetând gestul făcut de Struan pe nava lui Wu Kwok, ceea ce ar fi arătat cu toată subtilitatea orientală că el știa tot ce se petrecuse în cabina piratului. Din contră, luă o plăcintă foarte prăjită și o puse pe propria farfurie, ca apoi să o mănânce indiferent. Știa că deocamdată era mult mai înțelept să nu dea în valeag ceea ce aflase. Mai târziu, dacă dorea, îl putea ajuta pe Tai-Pan să evite pericolul în care se afla și să-i arate cum putea să se salveze de la dezastru.

Și în vreme ce morfoleia o *dim sum*, se gândeau la prostia cumplită a mandarinilor și a celor din casta Manchu. Niște nebuni! Mâncători de

rahat demni de dispreț, niște nebuni fără mamă, fără tată! Să ajungă să li se usuce mădularul bărbăției și să li se umple pântecele cu viermi!

Și pusesese la cale și înfăptuise totul cu atâta istețime, se gândi el. Îi împinsese pe barbari să intre în război, la timpul și în locul ales de noi, ceea ce le-a rezolvat lor problemele economice, dar, deși am pierdut, n-am cedat nimic de prea mare importanță. Negoțul a continuat ca și înainte, numai prin Canton, și astfel Imperiul de Mijloc este mai departe apărat de invadatorii europeni barbari. Și nu le-am cedat decât o insulă împuțită cât un căcat de muscă și pe care pe deasupra am și început să-luăm înapoi cu primul culi care a pus piciorul pe țărmul ei.

Și Jin-qua începu să cântărească perfecțiunea planului care se folosise de lăcomia împăratului și de teama lui că Ti-sen constituia o amenințare la adresa tronului și îl făcuse chiar pe împărat să-l distrugă pe cel de-un sânge cu el. Divină ispravă! Ti-sen fusese atât de frumos băgat în capcană și ales cu atâta înțelepciune pentru acest rol cu atâta timp înainte. Instrumentul ideal pentru a salva și obrazul împăratului și pe cel al Chinei. Dar după ani și ani de zile de urzeli, răbdare și după o totală victorie asupra adversarilor Imperiului de Mijloc, împăratul ăsta ros de lăcomie, biată javră obișnuită să adulmece sosuri de târfe, a făcut prostia de necrezut, neînchipuită, de a denunța acel perfect tratat.

Și acum barbarii ăștia britanici sunt supărați, și pe bună dreptate. Și-au pierdut cinstea obrazului dinaintea diavolului acela de regină a lor și a tâmpitilor ei de curteni. Trebuie să luăm iar totul de la capăt, și străvechiul țel al Imperiului de Mijloc — acela de a civiliza și pământurile barbare, de a le scoate din întuneric și a le aduce la lumină, ca să formeze o singură lume sub oblăduirea unui singur împărat — trebuie să sufere amânare. Pe Jin-qua nu-l supăra să reia totul de la capăt, întrucât pentru el timpul se măsura în veacuri. Era oarecum să căi doar de faptul că totul fusese amânat fără nici un rost și se pierduse o minunată ocazie. Mai întâi Cantonul! Mai întâi mult iubitul nostru Canton trebuie răscumpărat. Și cam cât de puțin va trebui pentru a rezolva și asta? Cam cât de puțin...?

Struan fierbea. Se așteptase ca Jin-qua să ia una dintre plăcintele umplete cu crevete și să i-o ofere pe deasupra mesei. Să însemne asta oare că nu știa că Wu Kwok îi dăduse prima jumătate de monedă? Cu siguranță că pricepuse semnificația ritualului cu *dim sum*, nu? Flăcăule, ai grija cum pășești mai departe.

— Mult bum-bum de la navele, *heyday*? făcu în cele din urmă Jin-qua.